GAZETA KRAKOWSKA

Nro 41.

z KRAKOWA dnia 23 MAJA 1827 ROKU we ŚRODĘ.

Z *Warszawy d. 13 Maja.*

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego,

Z Bożey Łaski

MY MIKOŁAY I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski i t. d. i t. d. i t. d.

Z patrzywszy się na artykuł 152 Ustawy Konstytucyyney, i w dopełnieniu Art: 51go Statutu Organicznego o Senacie, na przedstawienie Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości, przełożone Nam przez Naszą Radę Administracyyną, postanowiliśmy i stanowiemy następuiące urządzenie Sądu Seymowego i prawidła postępowania w tymże Sądzie, w sprawach o zbrodnie Stanu.

DZIAŁ I.

O składzie Sądu Seymowego.

Art: 1. Sąd Seymowy składać się będzie stósownie do Art: 152 Ustawy Konstytucyyney ze wszystkich Członków Senatu.

Art: 2. W Sądzie Seymowym prezyduie Prezes Senatu. Na przypadek choroby lub inney przeszkody, zastępcy zgrona Senatorów przez Nas wyznaczonemi będą.

Art: 3. Do każdey sprawy mianować będziemy Prokuratora Jeneralnego i Pisarza Sądu Seymowego.

Art: 4. Jednego lub więcey zastępców Prokuratora i Pisarza, nominować będzie Nasz Namiestnik w Radzie, na przypadki choroby lub inney przeszkody.

Art: 5 Ile razy będzie tego potrzeba, Prokurator i Pisarz mogą powierzyć zastępcom czynności pod swym kierunkiem odbywane.

DZIAŁ II.

O zwołaniu członków Senatu i ustanowieniu Sądu Seymowego.

Art: 6. Tylko za rozkazem Naszym mogą bydź Senatorowie wezwanemi do pełnienia attrybucyi Sędziów Seymowych.

Art: 7. Prezes Senatu maiąc sobie o takowym rozkazie Naszym wiadomość udzieloną przez Namiestnika, zniesie się z nim, w myśl Art: 50 Statutu Organicznego o Senacie, dla oznaczenia dnia ziazdu Senatorów do stolicy, uwiadomi o dniu zgromadzenia się na Sąd Seymowy każdego Senatora.

Namiestnik i Ministrowie prezyduiący w Kommissyiach Rządowych, chociażby byli

Senatorami, nie będą zasiadać w Sądzie Seymowym, iako, obowiązani z urzędu do poszukiwania wykrywaiących się zbrodni Stanu.

Art: 8. W przypadku niemożności ziechania dla choroby, Senator takową dotknięty, doniesie o niey Prezesowi, i stwierdzi tę przeszkodę słowem honoru.

Art: 9. W dniu oznaczonym do zebrania się, Prezes Senatu w przytomności przybyłych Członków, przeczyta listę Senatorów, do których wyszły odezwy, a ieżeliby który z Senatorów nie ziechał, złoży otrzymane dowody wręczoney mu odezwy, oraz przełożenia tych Senatorów, którzyby usprawiedliwiali się z niemożności znaydowania się na posiedzeniu.

Art: 10. Senator nie odpowiadaiący na odezwę lub nie czyniący zadosyć wezwaniu Prezesa, uważanym bydź ma za wykraczaiącego w urzędzie, i ściągnie na siebie rygor Artykułem 116 Konstytucyi przewidziany, ieżeli dowodów niemożności stawienia się nie nadeśle.

Art: II. Uwiadomiony przez prezesa o zgromadzeniu się Członków Senatu w dniu oznaczonym, Namiestnik Nasz uda się z Ministrami prezyduiącemi w Kommissyiach Rządowych, w assystencyi Prokuratora Jeneralnego Sądu Seymowego, na toż zgromadzenie gdzie przy otwartych drzwiach, ieden z Ministrów oświadczy powody tego zwołania, przeczyta i złoży rozkaz Nasz względem zwołania Sądu Seymowego wydany, i ogłosi w w Imieniu Naszem, iż Sąd Seymowy iest ustanowiony dla sprawy w rozkazie wymienioney, którey szczegóły przedstanowionemi będą przez Prokuratora Jeneralnego. Poczem tenże Minister uwiadomi zgromadzonych Senatorów o mianowaniu zastępców Prezesa Sądu Seymowego, tudzież o mianowaniu Prokuratora Jeneralnego, Pisarza Sądu Seymowego i ich zastępców.

Art: 12. Wykonaią przysięgę i podpiszą ią: Prezes Sądu Seymowego przed Namiestnikiem: Senatorowie przed Prezesem; Pisarz i iego zastępcy przed Sądem, podług rot następuiących:

I. Rota przysięgi Prezesa Sądu Seymowego lub zastępców Prezesa.

„Ja NN. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy Swiętey iedynemu, „iako w przewodniczeniu obradom Sądu „Seymowego do sądzenia zbrodni Stanu zwołanego, wszelkiego przyłożę starania, aby „też obrady odbywały się z należytą rozwagą, doyrzałością i w przyzwoitym porządku; iako zapobiegać będę wszelkim „nadużyciom; iako maiąc na względzie zachowanie Konstytucyi, wierność dla Monarchy, spokoyność kraiu, prawa kraiowe i „obowiązki Sędziego, w ocenieniu bądź niewinności, bądź winy oskarżonego lub oskarżonych, tudzież w zastosowaniu prawa, ani „przyiaźnią, ani nienawiścią, ani widokami „korzyści lub pochwał, ani obawą nagany „lub innemi bocznemi względami, nie dam „się uwieść; lecz sądzić sprawę, i wszelkie „obowiązki do urzędu moiego przywiązane „wypełniać będę, podług Boga, prawa i sumienia, i sekretu Izby dochowam. Tak mi „Panie Boże dopomóż i niewinna Syna Jego „męko.“

II. Rota przysięgi Senatorów.

„Ja NN. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Tróycy Swiętey iedynemu, „iako będąc wezwanym do pełnienia obowiązków Sędziego Sądu Seymowego w sprawie o zbrodnią Stanu, dla którey tenże „Sąd zwołanym został, maiąc na względzie „zachowanie Konstytucyi, wierność dla Monarchy, spokoyność kraiu, prawa kraiowe

„ i obowiązki Sędziego, w ocenieniu bądź „ niewinności, bądź winy oskarżonego lub „ oskarżonych, tudzież w zastosowaniu pra- „ wa, ani przyiaźnią, ani nienawiścią, ani „ widokami korzyści lub pochwał, ani oba- „ wą nagany lub innemi bocznemi względa- „ mi, niedam się uwieść; lecz sądzić i wszel- „ kie obowiązki do urzędu mojego przywią- „ zane wypełniać będę, podług Boga, prawa „ i sumienia, i sekretu Izby dochowam. „ Tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna „ Syna Jego męko.„

III. Rota przysięgi Pisarza Sądu Seymowego i ie o Zastępców.

„ Ja NN. przysięgam Panu Bogu Wszech- „ mogącemu w Troycy Swiętey iedynemu, „ iako będąc mianowany Pisarzem (Zastępcą „ Pisarza) Sądu Seymowego w sprawie o „ zbrodnią Stanu wytoczoney, dla którey Sąd „ Seymowy zwołanym został, protokóły śl- „ dztwa i posiedzeń Sądowych wiernie zap- „ sywać, decyzye i wyroki Sądu Seymowe- „ go zgodnie z oryginałami wydawać, Aktów „ i papierów mi powierzonych wiernie pil- „ nować będę, i przystępu do nich, prócz „ osobom do przeyrzenia Aktów upoważnio- „ nym, nie dozwolę, ani wypisów z nich, „ prócz przypadków prawem przewidzianych, „ nie wydam, sekretu Izby dochowam, i „ i wszelkich obowiązków do Pisarza (Zastę- „ pcy Pisarza) Sądu Seymowego przywiąza- „ nych, podług Boga, prawa i sumienia, do- „ pełnię. Tak mi Panie Boże dopomóż i „ niewinna Syna Jego męko.„

Art: 13. Po wykonanych przysięgach, Prezes nakaże ustęp, w czasie którego Prokurator Jeneralny w obecności lub nieprzytomności Namiestnika i Ministrów, okazawszy Akta śledztwa Administracyynego, przedstawi Sądowi czyny, które były przedmiotem śledztwa, wymieni domniemanych sprawców z imienia, nazwiska, stanu, powołania, zamieszkania, i uczyni stósowne wnioski. Przedstawienie, z wnioskami i spisem Aktów Administracyynego śledztwa złożonem będzie Sądowi na piśmie. Poczem Namiestnik, Ministrowie i Prokurator Izbę posiedzeń opuszczą.

Art: 14. Nie może sądzić sprawy i sam się wyłączyć powinien od iey sądzenia, członek Sądu, który iest krewnym lub powinowatym oskarżonego, w stopniach Art: 378 pod liczbami 1. 2. Kodexu postępowania cywilnego przepisanych.

Powód ten wyłączenia, ma bydź przez wyłączaiącego się na pierwszem zaraz posiedzeniu, po odczytanych wnioskach Prokuratora, przedstawiony zgromadzonemu Sądowi, do iego decyzyi.

Art: 15. Prokurator i obwiniony nie mogą wyłączać Sędziow Seymowych.

Art: 16. Po załatwieniu czynności wyłączania, Prezes wyznaczy trzech, lub ieśli tego uzna potrzebę, więcey Senatorów w liczbie nieparzystey, maiących się trudnić instrukcyą sprawy, i poleci im, ażeby podług spisu przez Prokuratora złożonego, Akta śledztwa wraz z dowodami od niego odebrali i z odebranych pokwitowali. Poczem odroczy posiedzenie.

DZIAŁ III.

O obowiązkach ogólnych Prokuratora Jeneralnego przy Sadzie Seymowym.

Art: 17. Prokurator Jeneralny przy Sądzie Seymowym, obowiązanym iest w ogólności, stawać przy zachowaniu form i ścisłem wykonaniu prawa. Może on w każdym stanie sprawy czynić wnioski, iakie za potrzebne uzna.

Art: 18. Wnioski Prokuratora Jeneralnego powinny bydź przez niego podpisane.

Czynione w czasie publiczney rozprawy,

zapisywać będzie Pisarz w swoim protokóle, a Prokurator ie podpisze.

Art: 19. Prokurator Jeneralny przy Sądzie Seymowym obowiązanym iest dopilnować odesłania, wręczenia, i wykonania, zleceń Delegacyi Sądu Seymowego, załatwiać czynności wstępne do sprawy należące, tak, iżby publiczne posłuchanie Sądu odbyć się mogło w dniu oznac onym bez przeszkody, oraz domagać się wykonania decyzyi i wyroków Sądu Seymowego.

Art: 20. Wszyscy Prokuratorowie Nasi będą pod zwierzchnictwem Prokuratora Jeneralnego przy Sądzie Seymowym, w tem co się tycze zleceń wydawanych przez niego, z powodu toczącey się w Sądzie sprawy.

Art: 21. Prokurator Jeneralny Sądu Seymowego i inni Prokuratorowie wykonywaiący iego zlecenie, będą mogli żądać bezpośrednio pomocy woyskowey.

(*Dalszy ciąg nastąpi.*)

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych bez 1go Kuponu białych.

Przedaiący żądaią .	zł.	81 gr.	—
Kupuiący ofiaruią	—	80 —	10
Istotnie nie przedano .	—	— —	—

W Warszawie dnia 14 Maja 1827 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

We wsi Piastowie, Obwodzie Mławskim, znalezioną została w ziemi przez włościanina Stronkowskiego rozmaita moneta srebrna z czasów Zygmunta III. ważąca w ogóle funtów 7 łótów 24.

W mieście Płocku przy regulowaniu ogrodu Rządowego, wykopano dukatów Hollenderskich 20, Fridrichsdor Saski podwóypy i rubli srebrnych 23. — Pieniądze te niewiadomo przez kogo w ziemi zachowane były.

Wyiątki z listów Polaka podróżuiącego za granicą w celach naukowych.
(Dokończenie.)

(W iednym z listów poprzednich opuściliśmy kilka uwag piszącego, godnych umieszczenia; zakończaiąc więc te wyiątki kładziemy ie poniżey:)

"Wspomnąć ci musze o kilku postrzeżeniach, które w podróżach moich przeszłych, a mianowicie na jarmarkach w Lipsku, Frankforcie nad Odrą, i w Wrocławiu, tudzież w ciągu teraźnieyszey, ciągle mi się nastręczały. W całych Niemczech, nietylko nam pogranicznych, ale i odległych, nigdy mi się nie zdarzyło widzieć takiey garbarni, w któreyby pomiędzy innemi, tak nazwanych skór Polskich nie wyprawiano; tak nazwanych mówię, bo często przekonałem się, iż tem nazwiskiem technicznem wszystkie skóry małe i bardzo liche, chociaż z innych kraiów pochodzące, oznaczać zwykli. Złey tey i upowszechnioney o naszym ważnym materyale surowym opinii, troiaka iest przyczyna: 1) zaniedbany chow bydła, 2) niedbalstwo w robocie rzeźników, 3) handlowanie tego rodzaiu towarem przez żydów, którzy, iak się przekonałem, w wielu względach z pod przepisów rządowych wyłamać się, i ostrey na wykraczaiących karze uyść potrafią.

"Jeszcze w r. 1824, podczas bytności moiey na jarmarku w Lipsku, dla tego tylko cenę skór Polskich surowych daleko niższą od innych znalazłem, że prócz wagi, obawiano się dziur, które powstaią u rzeźników przez niedbałe narzędzi ostrych użycie przy ściąganiu tychże skór, i dopiero w czasie wyprawy są widoczne; skóry zaś cielęce,

po większey części, iako zbyt małe i do zwyczayney wyprawy niezdatne, za bezcen do robòt białoskórniczych w Austryi są zakupowane i wyrabiane; — nakoniec skóry baranie (pomiędzy któremi wiele skór przez żydów z pośmiertnych owiec w stanie suchym strzyżonych i pokaleczonych bywa) w niskiey bardzo stoią cenie. Brak takowy kredytu handlowego, i realne szkody ztąd wynikaiące, nie mogą bydź dla nas oboiętnemi, — a, ile mnie się zdaie, łatwoby nawet z dobrem dla wewnętrzney w kraiu naszym skòr konsumpcyi naprawić się dały: 1) przez środki zachęcaiące do polepszenia chowu bydła, i zakaz sprowadzania na targ cieląt przed dwoma przynaymniey miesącami ich życia; 2) przez obostrzenie pilnieyszey rzeźników roboty; 3) nakoniec, ieżeli nie przez zupełny zakaz handlowania tym towarem żydom, to przynaymniey przez zakaz surowy strzyżenia skòr pośmiertnych owiec: przez co nietylko dla białoskòrnika i fabrykanta safianów wielka szkoda z pokaleczenia nayistotnieyszey części skóry, iaką iest skóra zwierzchnia (Epidermis, kwiat, Narbe, la fleur) wynika — ale nadto dla farbierza; wełna bowiem pośmiertna wymaga trudnieyszey i zupełney odmienney manipulacyi iak wełna za życia owiec strzyżona, którą wszakże żydzi pomiędzy dobrą mieszaiąc takową psuią i cenę iey zmnieyszaią. Wiadome mi są nawet w tym względzie przepisy kraiów Nadreńskich jeszcze r. 1819, które za każdą skórę pośmiertnych owiec strzyżoną, prócz konfiskacyi, winowaycę na 5 zł. Ryńskich kary skazuią.

Z Petersburga d. 18 Kwietnia. D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Przez Naywyższe Reskrypta pod dniem 3 b. m. N. Cesarz Jegomość raczył udarować brylantowemi znakami orderu S. Anny Iwszey klassy, Jenerała Majora Chrapowickiego; tymże orderem S. Anny Iwszey klassy bez brylantòw: Jenerała Majora Truszona 1, tudzież Rzeczywistego Radcę Stanu Michayłowa, Dyrektora Kancellaryi Ministeryum spraw wewnętrznych.

Jego Cesarska Mość uznawszy za potrzebną, z przyczyny teraźnieyszey woyny z Persami, ustanowić jeneralną intendencyią przy oddzielnym korpusie Kaukazkim, raczył przeznaczyć P. Żukowskiego 5 klassy, do pełnienia tego obowiązku.

Nayiaśnieysza Cesarzowa Alexandra raczyła nadal przeznaczyć dla szkoły ubogich, przy szpitalu Katolickim w Rydze, ofiarę coroczną 500 rubli, którą czyniła zeszła Cesarzowa Elżbieta.

Podług obrachunku, ogłoszonego przez Synod Nayświętszy, liczba narodzonych z familiy wyznaiących religiią Grecko-Rossyyską, dochodziła w roku 1826 w Petersburgu do 8284, z których 4267 płci mężkiey, a 4017 żeńskiey; zmarło zaś osòb 10,047, z których 6559 płci mężkiey, a 3488 płci żeńskiey; ślubów małżeńskich odbyło się 1378.

Z Paryża d. 8 Maja.

Król dostał podagryczney boleści w nogę i dla tego odłożył swą podróż do Compiegne.

Xżę Dalmacyi (Marszałek Soult) miał w Sobotę posłuchanie u J. K. Mci. W piątek zebrali się nadzwyczaynie Ministrowie u Ministra skarbowego.

Delfin odbył dnia 5 na polu Marsowem przegląd 2ch pułków grenadyerów gwardyi Króleskiey. Xżę Reggio (Marszałek Oudinot) towarzyszył J. Królewicowskiey Mci. Rozporządzeniem Królewskiem z dnia 28 z. m. nakazane iest wybranie do woyska 6000 popisowych z klassy r. 1826.

Utworzona przez zmarłego Xcia Larochefoucauld w Chalons szkoła rzemieślnicza zostanie w dniu 1 Lipca r. b. z rozkazu Ministra spraw wewnętrznych zniesiona.

Znaczna liczba członków gwardyi narodowey chce podać Izbom prośbę o oskarżenie Ministra spraw wewnętrznych.

Zapisane dotąd i wyrachowane wynagrodzenie Emigrantów wynosi 527 mill. 1627 Fr. kapitału czyli 15 mill. 810,165 Fr. wieczystey prowizyi po 3 od sta.

Baron Dupin wydał pismo: "O postępie sił Francyi od r. 1814.,, w którym wystawia: Od r. 1814 urodziło się 12 mill. 400,000 Francuzów, a umarło 9 mill. 700,000 tychże. Ubyła 4 część żyiącey za Cesarstwa ludności. Ci, którzy przy śmierci Ludwika XV. lat 20 liczyli, stanowią tylko 49tą część kraiu. Z pokolenia maiącego w r. 1789 lat 20 nie żyie już w teraźnieyszym r. 1827 iak 3 mill. 293,993 osób. Nowe zaś pokolenie od roku 1789 wystawia massę 28 mill 306,007 dusz. Nowa Francyia ma się do dawney iak w stosunku 9 do 1.

Do Posła Rossyyskiego przybiegł z Petersburga goniec, poczem Poseł wyprawił Hr. Medon nadzwyczynym gońcem do Londynu.

Przed 4 tygodniami (wyraża Dziennik Pandora) cały świat mówił o rozpuście prass (licence), teraz wszyscy mówią o rozpuszczeniu gwardyi (licenciement).

Z Montmirail piszą: Dnia 2 b. m. dowiedziawszy się mieszkańcy o oddaleniu się z Ministerstwa Domu Królewskiego, Xcia Doudeauville, udali się mnóstwem do tamecznego iego zamku, i chociaż ieszcze nie nadiechał wykrzyknęli przy wieyskiey muzyce: Niech żyie Król, niech żyie Xiąże Doudeauville i iego rodzina!

Nowe oświecenie w Palais-Roial nie wydało się z początku tak piękne iak teraz; gdy drzewa okryte iuż są liściem, zdaie się iak by ie Xiężyc oświecał. W części pawilonu P. de la Paix widzieć można do godziny 10 w wieczór czytaiących dzienniki.

Dnia 30 z. m. w wieczór około godziny 11 zapalił się przed Langon przy Bordeaux okręt Henryk IV. Odepchnięto go zaraz od innego parowego okrętu przy którym stał na kotwicy i spalił się cały. Stróż i iego żona, którzy iedynie na nim się znaydowali, zostali na łodziach uratowanemi; lecz znaydować się na nim miało 11,000 Fr. w gotowiźnie.

P. Camacho, Mexykański Minister i Poseł w Londynie, odiechał ztąd do tey stolicy. Podczas swoiego tu bawienia był od naszych Ministrów grzecznościami obsypywany; lecz o handlowym traktacie między Francyią i Mexykiem nic ieszcze nie słychać.

Margr. Chaves przybył do Baiony.

Z Madrytu d. 26 Kwietnia.

Wczoray z powodu rocznicy urodzin Królowey wdowy Portugalskiey nie było żadney u Dworu uroczystości. Xiężna Berry wyzdrowiała i poiechała dziś do Aranjuez.

Jenerał Major Lemaur, dawniey Coppinger, dowodzący w twierdzy San Juan d' Ulloa (w Mexyku) otrzymał krzyż orderu Ferdynanda.

Rada stanu uczyniła Królowi przełożenie, aby mianował Posła do Rzymu, gdyż od śmierci Kawalera Courtois wakuie to poselstwo.

Prowincyia Guipuzcoa, stanowiąca część Kraiu Baskim zwanego, który wielkie posiada przywileie, nie zaprowadziła dotąd u siebie ochotników Królewskich. Zachodziły w tey mierze układy i zdawało się, iż nastąpi porozumienie, gdy nagle Jenerał kapitan odebrał od Rządu rozkaz, aby rozpuścił dytych-

czasową milicyią i zaprowadził ochotników, bez dopuszczenia iednak zebrania się deputowanych prowincyi.

(Dziennik Paryzki Konstytucyionista donosi z Hiszpanii: że 1500 Karlistów pokazało się znowu w Olot i Ripoll, że woyska Jenerała Campo-Sagrado, które przeciw nim wyruszyły, bardzo źle przez mieszkańców przyiętemi zostały i z oddziału postępuiącego z wyższey Arragonii 5 ludzi zamordowano. Zgoła duch ludu w tey prowincyi, równie iak w Katalonii okazuie się ciągle nieprzyiaźnym Rządowi).

Podług Gazety Kadyxkiey Doktor Francia wypędzić miał z Paragwaiu wszystkich zakonników Hiszpańskich.

Z Londynu d. 6 Maia.

P. Canning miał wczoray długie posłuchanie u J. K. Mci.

Lord Dudley (P. Ward) teraźnieyszy Minister spraw zagranicznych miał dnia 2go b. m. pierwszy raz u siebie pokoie. Obecni tu Ambassadorowie i Posłowie Europeyskich i Amerykańskich kraiów składali mu swoie uszanowania w ubiorach galowych. Lord ten aż do ostatnich 2 czyli 3 lat bawił na poselstwach za granicą i znany iest u większey części Dworów iako P. Ward. Maiątek zaś iego odpowiada godności Xiążęcey.

Morning-Herald pisze: Nowy Minister spraw wewnętrznych, Will: Sturges Burne, był iedynakiem synem Doktora Sturges, kanonika i kanclerza dyecezyi Winszesterskiey. Ukończywszy swoie nauki w szkole Winszesterskiey, stał się w kollegium Christchur w Oxforcie kollegą P. Canninga; tam wszczął się pomiędzy niemi związek przyiaźni, który w czasie wzrastał, i iemu winien teraźnieysze swoie wyniesienie. Opuściwszy w r. 1798 Oxford chwicił się patronostwa i dosyć był wzięty. Talenta iego zwróciły na niego uwagę P. Rose, który go na członka Parlamentu wyniósł; wkrótce wezwał go P. Pitt w mieysce P. Rose na sekretarza kamery skarbowey i piastował ten urząd aż do śmierci Pitta w r. 1806 zaszłey. Powiedzieć nawet można, iż nikt nie posiadał większego zaufania u sławnego tego Ministra nad P. Bourne. Od kilku lat mieszkał P. Bourne w wieyskiem swoim mieszkaniu Testwood przy Southampton, i poświęcał się szczególniey naukom.

Zwinięcie gwardyi Paryzkiey Gazeta *Times* chwali, a nowa pod tymże napisem nagania.

Nieszczęsna wiadomość przez pisma Paryzkie rozgłoszona, o śmierci Wędrownika naszego w Afryce Majora Laing, niesprawdza się podług ostatnich doniesień Konsula Angielskiego z Trypolu.

Niedawno otworzony został do żeglugi kanał Glucesterski i Berkeley, który w r. 1792 zaczęto budować, potem zaniechano i w tych czasach ukończono.

Pisma nasze zwracaią teraz uwagę naszych Uniwersytetów i Muzeów na dwa literackie skarby, które znayduią się w Hamburgu, a Angliia pomnąć na zbogacenie kunsztów i umieiętności starać się o ich nabycie powinna. Pierwszym iest sławna w literaturze Hebrayskiey bibliioteka po Oppenheimie, która ma bydź w przyszłym miesiącu Czerwcu przez licytacyią sprzedana i należy do nayzupełnieyszego w tym rodzaiu zbioru; drugiem zaś przedziwny zbiór minerałów po Rossyyskim Pośle Baronie Struve, składaiący się z. 5000 minerałów, 1000 kryształów, skamieniałości, rzadkich i przedziwnych sztuk naypiękniey uporządkowanych.

Niedawno sprzedanych tu zostało przez publiczną licytacyią kilka ważnych autografów i pism sławnych mężów. Za list Krom-

wella do swey córki Brigitty pod dniem 25 Października 1646 r. zapłacono 5 Fs. 15 1/2 szylingów (231 złp.) i tyleż za oryginalny list Washingtona do Kupca Carey w Londynie pod dniem 1 Czerwca 1774. r.

Z Kalkuty piszą pod d. 8 Grudnia: Odebraliśmy tu z Weznedah w Królestwie Awy o poselstwie P. Crawford do Dworu Birmańskiego wiadomość. Poselstwo to składaiące się z 29 Europeyczyków i 16 kraiowców, opuściło Ranguhn dnia 1 a 6 przybyło na ziemię Birmańską nie osadzoną woyskiem Angielskiem. Tu nastąpiło spotkanie się z Kih-Wundschi (pierwszym Ministrem), który żądał, aby woyska Angielskie ustąpiły iak nayśpieszniey z Ranguhn i całey prowincyi Talaing, i aby woyska Birmańskie przed ustąpieniem Angielskich wniyść tam mogły, dla zapobieżenia powstaniu mieszkańców, którzy niechętnie pod panowanie prawego swoiego Monarchy powracaią. Wundschi, teść Króla, przyiął poselstwo z przepychem wschodnim. Dziedziniec zapełniony był żołnierzami, muzykantami i tanecznicami. On sam i celnieysi iego radcy siedzieli na Angielskich stołkach i takież zastawione były dla poselstwa; reszta zaś iego orszaku do 200 osób siedziała wschodnim sposobem. Na każdey stronie Wundschi leżał twarzą do ziemi niewolnik, trzymaiąc w ręku złotą czarę i srebrną karbonę, i tak czołgaiąc się podawali cudzoziemcom napoie. Z pobocznych drzwi z za wspaniałey iedwabney kotary przypatrywała się żona Ministra wszystkiemu, a ołtarz domowego iego bożka przyozdobiony był czerwonem i zielonem pokryciem. Za iego stołkiem leżały dwa miecze z złotemi rękojściami i takiemiż pochwami rubinami wysadzanemi. W sali wisiało także wiele karabinów, które Anglikom odebrano. Dowiadywał się o zdrowie Posła, potem o Króla Angielskiego i przyrzekł odwiedzić nazaiutrz P. Crawforda. W mówieniu skromny był, ale nie grzeczny. Jest małego wzrostu, małych oczów i nic nieoznaczaiącey twarzy. Nazaiutrz przybył do P. Crawford z 3 naczelnemi wodzami i kilkotysiącznym orszakiem. Do 20 woiennych łodzi z wysokiemi wyzłacanemi zwierciadłami i białemi chorągwiami popychanych przez 40 do 60 wioslarzy, którzy przy tem śpiewali przepłynęło około gości, gdy tymczasem błazen różne czynił skoki. Na pokładzie okrętu 25 grenadyierów Angielskich czynili Ministrowi należące się honory, gdzie go P. Crawford na kobiercu i stołkach Angielskich przyiął. Gdy deszcz lunął, kompaniia przenieść się musiała w głąb okrętu, dokąd iednak Wundschi nie poszedł, poki go nie zapewniono, że to nie uwłoczy iego honorowi, chociaż kto nad iego głową stoi, i że tam żadna kobieta nie postała. Tu rozmawiano 3 do 4ch godzin, przyczem Birmanowie okazali wrodzoną swoią chytrość, na którą iednak Poseł Angielski z stałością i szczerością odpowiadał. Prawie tu wszystko ułożono wedle życzenia, i Birmanowie powinni bydź dostatecznie kontenci z honoru, który im Rząd Angielski okazał. Opuścili okręt w naylepszym humorze, popaliwszy Cigarro i napiwszy się kawy. Kray za Ranghun wystawia smutny widok dla szczupłey ludności i źle uprawney ziemi. Teraz nie liczą tam iak 8 mieszkańców na kwadratową Angielską milę. Rząd nasz myślał iuz dawno zaiąć go w posiadłość swoią, ale przy nader wielkiey obszerności posiadłości Angielskich w wschodnich Indyiach, nie uznano tego dogodnem. Gdy druga rata kontrybucyi zapłaconą iuż została, przeto Jenerał Campbell opuści wkrótce, porozumiawszy się z Wielkorządcą Birmańskim, kraie tego narodu.

DODATEK
DO Nro 41.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 23 MAJA 1827 ROKU we SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O5 r.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
M y		cali lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27 6, 909	+ 9. 9	75	Wschodni średni	Pogoda	
	12	„ 6, 825	+ 15.5	60	„ mocny	„	
19.	3	„ 6, 649	+ 17.4	60	„ „	„	
	9	„ 6, 662	+ 9. 5	77	„ słaby	„	
	7	27 6, 685	+ 16 5	75	Wschodni słaby	Pogoda	
20.	12	„ 6, 300	+ 17 5	63	„ mocny	Pogoda z Chmur:	
	3	„ 5, 954	+ 18.3	59	„ „	„	
	9	„ 6, 306	+ 10.0	77	„ słaby	Pogoda	
	7	27 6, 372	+ 12.0	73	Wschodni słaby	Pogoda z Chmur:	
21.	12	„ 6, 291	+ 15.2	61	„ mocny	„	o go. 2 deszcz.
	3	„ 6 169	+ 14.5	65	Połud: Ws: średni	Pochmurno	
	9	„ 6, 318	+ 10.0	78	„ „	„	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

Z Wiednia d. 15 Maia.

Nayiaśnieyszy Cesarz udzielić nayłaskawiey raczył godności C. K. Szambelanów Hr. Karolowi Krasickiemu i Hr. Leopoldowi Podstacki Lichtensteinowi.

Dwór nasz zawdział dnia 11 b. m. na 7 tygodni żałobę po zmarłym Królu Saskim Fryderyku Auguście, a nazaiutrz przed południem odprawione zostało w Kościele Dworskim za duszę iego żałobne nabożeństwo.

Z Rzymu d. 5 Maia.

N. Król Bawarski przybył tu dnia 3 b. m. około godziny 9 w wieczór inkognito pod imieniem Hr. Ausgburgskiego i wysiadł do gościnni Serny na placu Hiszpańskim. Kardynał Häffelin, pełnomocny J.K. Mci Minister przy Stolicy S. wyiechał przeciw niemu na drodze Flaminia. Nazaiutrz o godzinie 1 z południa udał się J. K. M. do Watykanu dla złozenia Oycu S. swoiego uszanowania, który nayuprzeymiey przyiął tego Monarchę.

Z Saxonii d. 11 Maia.

Dnia 7 b. m. przed południem wykonali w Dreźnie nowemu Królowi przysięgę wierności Ministrowie gabinetowi i Sekretarz stanu Hr. Einsiedel, Prezyduiący konferencyyny Minister rzeczywisty tayny Radca Nostiz de Jänkendorf, Sekretarz stanu do spraw woyskowych, Jenerał porucznik i Gubernator Zeschau, Ministrowie konferencyyni i rzeczywiści tayni Radcy z głosami: Baron Gutschmit, Baron Werther, Baron Manteuffel i P. Zeschwitz.

Dnia 8 przed południem ciało zmarłego Króla Fryderyka Augusta zostało w Dreznie w sali posłuchań na katafalu złożone, i każdemu od godziny 10 do 12 przed południem, a po południu od 6 do 8 wolny był przystęp do sali. Po godzinie 8 nastąpiło przy zwykłych obrzędach spuszczenie ciała do grobu Królewskiego w Kościele katolickim.

Uważaią iako szczególnieyszy traf, iż gdy przed 6 laty (dnia 21 Maia o godzinie 10 z rana) Napoleon umarł, nasz Król prawie o tey samey godzinie rozstał się z tym światem.

Teraźnieyszy jarmark Lipski wystawia pocieszaiący widok. Liczba jarmarcznych gości iest bardzo znaczna; widzieć się szczególniey daie mnóstwo Wołochów, Greków, Rossyian, Polaków, Siedmiogrodzianów i żydów. Przybyli także Persowie i Gruzianie i znaczne czynią zakupy. Naywięcey znayduią pokupu skóry, ordynaryyne sukna, futra, iedwabne i Angielskie towary, mimo znacznego tego odbytu cena towarów iest iednak niska. Na jarmarku Lipskim, równie iak na Frankfortskim rozchodziła się wieść, że między Rossyią i Turcyią przydzie do woyny, w którey Austryia wspierać będzie Rossyią.

Od brzegów niższey Elby d. 11 Maia.

Lubo w traktacie między Bremą i Hanowerem oznaczono tylko, że miasto Brema w przeciągu 3 lat wyliczy 200,000 talarów na założenie portu pod Bremą, na wniosek iednak Senatu dnia 30 Marca Zgromadzenie obywateli uchwaliło na ten cel 400,000 talarów. Port ten będzie na sposób Angielski i Amerykański głęboko wykopany, szluzami i tak zwanemi fachlarzowemi drzwiami opatrzony i na obięcie do 100 większych okrętów urządzony. Sądzą, iż całe to dzieło będzie w 3 latach ukończone.

Lord Bloomfield, Poseł Angielski przy Dworze Szwedzkim, który dnia 23go Kwietnia za urlopem opuścił Sztokolm, uzyskał podczas 4letniego swoiego w Szwecyi bawienia powszechną miłość i szacunek. Takichże względów doznała iego rodzina, która aż do naystarszego syna, który pozostał tam iako sprawuiący interessa, teraz z Lordem odiechała.

W Gefle w Szwecyi buduią od nieiakiego czasu wiele nowych okrętów.

Z Minchen d. 3 Maia.

N. Król przywrócił następuiące klasztory w celu nabożeństwa i nauki: 1) Klasztor Szkotów w Ratysbonie, który podług początkowego założenia ma bydź Szkotami osadzony, i mieć ma seminarium dla młodzieńców Szkockich. 2) Klasztor Benedyktynów w Metten, dla którego teraźnieyszy właściciel potrzebne mieszkania bezpłatnie odstępuie. 3) Klasztor Panien w Dillingen, dla którego uposażenia Magistrat tameczny rocznie 6000 ZR. wyznaczył.

Od brzegów Menu d. 10 Maia.

Xiężna Jmość Fryderykowa Pruska poiechała dnia 9 b. m. z Düsseldorfu do Berl-

burga, dokąd uda się także za dni kilka Xżę żey Małżonek.

N. Król Bawarski poruczył Ministrowi stanu Domu Królewskiego i spraw zagranicznych, Hr. Turheim, prezydowanie w Radzie stanu, a dawnieyszy iego urząd oddał Ministrowi stanu sprawiedliwości, Baronowi Zentner.

W pałacu Xiążęcey osoby w Darmstadtcie popełnione zostało w nocy z dnia 2 na 3 b. m. okropne zabòystwo na 60letnim odźwiernym z połączoną kradzieżą. Złoczyńca zabrał tylko gotowiznę, ale żadnych kosztowności, iak np. złotych zegarków, &c. które znaydowały się w tymże pokoiu. Policyia stara się odkryć złoczyńcę.

W stawie w Eisenberg wysnęło przed nieiakim czasem mnóstwo ryb, i gdy ie rozpoznawano, znaleziono u każdey wydziubane oczy i na głowie małą dziurkę. Nakoniec spuszczono staw i znaleziono prawie na każdey z żyiących ryb osobliwszego jezdca; to iest na głowie każdey ryby siedziała żaba iaśnieyszego koloru od zwyczaynych, która rybie wyiadała oczy i w głowie robiła dziurę dla wyssania mózgu.

Od granic Tureckich d. 25 Kwietnia.

Słychać, iż Basza Egipski i syn iego Ibrahim otrzymaią w teraźnieyszey kampanii naczelne dowództwo nad wyszłą iuż z Stambułu Ottomańską flottą. — Przybyły z Malty dnia 4 Marca do Alexandryi podróżny powiada, że pod Kandyią napotkał fregatę i 6 innych okrętów, które miano za Greckie i zapewne czatowały na nowe okręty woienne, które dla Baszy z Europy płyną. Angielski bryg Marya Anna, wyładowany ammunicyią i narzędziami rolniczemi, został w Napoli di Romania za dobrą zdobycz uznany, ponieważ Grecy przekonali się z iego papierów, że ten ładunek był dla Baszy Egipskiego przeznaczony.

Podług doniesień z Korfu pod dniem 16 Kwietnia, przez Ankonę nadeszłych, dnia 4 6 i 9 Kwietnia zayśdź miały pod Atenami żywe potyczki, lecz ich wypadku ieszcze z pewnością niewiedziano. Daley piszą, że oba narodowe zgromadzenia w Hermione i Eginie połączyły się nakoniec w Damala i Hr. Capo d' Jstria swoim prezesem obrały. Aż do iego przybycia brat iego, Viaro Capo d' Jstria, zaproszony został do obięcia prezydencyi. Lord Cochrane mianowany został wielkim admirałem, a Jenerał Church naczelnym wodzem siły lądowey. Oczekiwać iednak ieszcze należy potwierdzenia wszystkich tych doniesień.

Gazety Berlińskie zawieraią następuiące doniesienia tyczące się nieszczęśliwych ofiar woyny w Grecyi: Poczytuiemy za nasz obowiązek donieść szlachetnym dobroczyńcom nieszczęśliwego ludu, którzy nas swoim zaufaniem zaszczycili, i dla naszego własnego usprawiedliwienia; że listy godnego P. Eynarda poświadczaią, iż dotąd przesłane pieniądze naystósowniey i naysumienniey użyte zostały, i istotnie przyłożyły się do ulżenia wielkiey nędzy tego nieszczęśliwego kraiu, a mianowicie do złagodzenia głodu. Dowody i rachunki względem tego wszystkiego znayduią się w ręku Związku tuteyszego do wpierania ofiar woyny. Nie możem się wstrzymać, ażebyśmy czułego podziękowania uratowanych od głodu chlebem Pruskim uszłych na dziką wyspę Calamos Greków w tłumaczeniu tu nie dołączyli.

List Prymatów i Kapitanów na Calamos z dnia 15 Września do Pruskich dobroczyńców.

„P. Eynard uwiadomił nas o dobro-

czynnych uczuciach przyiaciół Greków w Prusiech, i przysłał nam część wspaniałomyślnego ich wsparcia. — Dzieci Grecyi oświadczaią Wam za nie dozgonną wdzięczność, które nie mogą się swoim dobroczyńcom inaczey wypłacić, iak tylko podaniem ich imion przyszłym pokoleniom, ażeby zawsze z błogosławieństwem przez cały naród wymawiane były. „ — Andre s Sykos. Paweł Olokopoles. Jerzy Ryppos. Anatasy Papalikos.

Lecz zawsze ieszcze panuie tam wielka nędza. Pola są spustoszone, ludność odparta iest do nieurodzaynych gór i nie dostaie iey naypierwszych potrzeb do życia. — Związek do wspierania nieszczęśliwych ofiar woyny w Grecyi. Hufeland. Neander. Osann. Ritschl. Strauss. Streckfuss. W. Brose.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 243 Ciągnieniu dnia 23go Maja r. 1827 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

63. 90. 59. 76. 18.

Przyszłe 244 Ciągnienie dnia 30go Maja 1827 r. przypada.

Dnia 21 i 22 *Maia* 1827 *r.*

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	11	24	11	15	10	—	9	—
— Żyta	9	15	9	—	8	15	8	—
— Jęczmienia	8	—	7	15	7	—	6	—
— Grochu	11	15	11	—	10	—	9	—
— Owsa	7	6	7	—	6	24	—	—
— Jagieł	18	—	17	—	—	—	—	—
— Rzepaku	18	—	17	—	—	—	—	—

DONIESIENIA.

Podpisany Notaryusz publiczny Wolnego Miasta Krakowa z Okręgiem, na mocy Reskryptu Wysokiego Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa dnia 11 Kwietnia r. b. 1827 do Nru 1043 wydanego zawiadomia Szanowną Publiczność, iż w skutek Uchwały Rady Familiyney w Sądzie Pokoiu Okręgu Chrzanowskiego dnia 20 Marca 1827 r. zaszłey, a przez Trybunał W. M. Krakowa z Okręgiem dnia 11 Kwietnia 1827 r. zatwierdzoney; ruchomości po zmarłych Starozakonnych Hendlu i Róży małżonkach Krakauerach pozostałe Inwentarzem urzędowym spisane z Chrzanowa do Krakowa przywiezione, iako to: suknie, bielizna, pościel, srebra i kosztowności; cyna, mosiądz i miedź, faians, szkło, książki Hebrayskie i różne towary bławatne i bawełniane, w dniu 28 Maja i następnych r. b. 1827 w Domu pod Nrem 93 w Kazimierzu katolickim przy Krakowie stoiącym, w godzinach zwyczaynych przez publiczną licytacyią za gotową srebrną Courant monetę sprzedawane będą.

W Krakowie dnia 19 Maja 1827 r. Leo Bawicz *Pszczółkowski.*

Podpisany Notaryusz publiczny Wolnego Miasta Krakowa z Okręgiem podaie do publiczney wiadomości, iż przysądzenie Dworku murowanego na Piasku przy Krakowie w Gminie VII. dawniey Liczbą 162. a teraz 87 1 2 oznaczonego, po niegdy Jakóbie Sapeckim pozostałego, na licytacyi przedstanowczey w dniu 10 Maja r. b. 1827 publicznie odbytey W. Michałowi Rayskiemu za Summę złp. 4154 iako naywięcey ofiaruiącemu nastąpiło; stósownie więc do przepisów prawa termin do licytacyi stanowczey tegoż Dworku na dzień 7 Czerwca r. b. 1827 na godzinę 10 ranną w kancellaryi Notaryalney przy głównym Rynku w Domu pod L. 16 stoiącym znayduiącey się przeznacza. O warunkach licytacyi w kancellaryi podpisanego Notaryusza każdego czasu dowiedzieć się można.

W Krakowie dnia 10 Maja 1827 r. Leo Bawicz *Pszczółkowki.*

W dniu 25 Maja r. b. 1827 w Krakowie w gmachu Sukiennic odbędzie się w drodze exekucyi Sądowey licytacyia zatradowanych ruchomości, iako to: mebli, zwierciadeł, zegarów, malowideł, cyny i innych sprzętów domowych, &c. *Item* tegoż dnia po południu o godzinie 3ciey w powyższym mieyscu sprzedanemi będą: żyrandole szklane, stoły, kanapa z stołkami, &c. Chęć licytowania maiących zaprasza się na powyższe licytacyie.

W Krakowie dnia 18 Maja 1827 r. H. *Salomoński*, Kom: Sąd.

W dniu 20 b. m. Maja otwieraią się Łazienki siarczanych kąpieli w Wsi Swoszowicach pod Krakowem; przybywaiący Goście zastaną wszelką wygodę tak w Łazienkach co do kąpieli i pomieszkania, iako też w Traktyerni i Austeryi, co do przyzwoitego życia w iedzeniu i napoiach za umiarkowaną cenę.